

že tento zřízenec nebyl v dopravní službě, příhoda v dopravě byla tedy způsobena neodvratitelným jednáním třetí osoby, za jejíž zavinění neručí. Bylo proto dovolání vyhověti.

Čís. 8174.

Obecní zaměstnanci.

Přiznalo-li zastupitelstvo městské obce Liberecké usnesením ze dne 31. října 1919 obecním zaměstnancům paritu se státními zaměstnanci co do práv a požitků, jak budou upraveny vydanými zákony a nařízeními a bylo-li v dekretch výslovně toto usnesení opřeno o zákon ze dne 7. října 1919, čís. 541 sb. z. a n., vyplývá z toho vůle obecního zastupitelstva, by obecním zaměstnancům byly přiznány jen takové služební požitky a právní nároky, jež vyplývají pro státní zaměstnance ze zákonů nebo vládních nařízení, provádějících soustavně úpravu jejich služebních poměrů. Jmenovitě nemůže se člen obecní stráže bezpečnosti domáhati na obci zvláštního mimořádného přídavku, který v době usnesení obecního zastupitelstva byl jen zatímně a na krátkou dobu povolán výnosy státní strážní bezpečnosti.

(Rozh. ze dne 26. června 1928, Rv I 169/28.)

Opíraje se o usnesení městského zastupitelstva v Liberci ze dne 31. října 1919, domáhal se žalobce, člen městské stráže bezpečnosti v Liberci, na městské obci Liberecké strážního přídavku za dobu od 1. ledna 1920 do 30. září 1922. Procesní soud první stolice uznal, odvolací soud neuznal žalobní nárok důvodem po právu. Důvody: Jest vycházeti z doslovu a smyslu usnesení městského zastupitelstva ze dne 31. října 1919, o něž se opírá žalobní nárok a jež zní: »Městští zaměstnanci se staví právně a služebně na roveň zaměstnancům státním. Všechna zákonná a nařízená, která byla pro státní zaměstnance vydána nebo ještě vydána budou a která upravují jejich právní a služební poměry, použije se za stejných podmínek na městské zaměstnance, aniž by městské zastupitelstvo musilo učiniti zvláštní usnesení. Každá nová úprava se dá na vědomí městské radě, kteráž ji ihned provede s tímž počátkem účinnosti, není-li pro různost zařízení státních a městských a nemožnost nezměněného přijetí předpisu potřebí zvláštních usnesení k jich přizpůsobení podle smyslu, kterážto usnesení podle jich důležitosti vydá buď městská rada nebo městské zastupitelstvo. Smysl a účel tohoto usnesení byl, jak první soud docela správně dovodil, by městští zaměstnanci byli právně a služebně, tedy i co se týče jejich platových nároků, postavení na roveň zaměstnancům státním. Aby toho bylo dosaženo, mělo všech zákonů a nařízení, pro státní zaměstnance již vydaných a těch, které ještě měly býti vydány, pokud upravují jejich právní a služební poměry, býti použito za stejných podmínek pro městské zaměstnance, aniž by městské zastupitelstvo musilo v každém jednotlivém případě učiniti zvláštní usnesení. Tím jest jasně a zřetelně vysloveno, že

jenom všeobecně platných zákonů a nařízení, upravujících platové poměry státních zaměstnanců, má být použito i na městské zaměstnance, nikoliv však ministerských výnosů, které byly vydány v jednotlivých odvětvích. Z toho plyne, že ministerských výnosů ze dne 6. března 1920, čís. 7084/1920-5 a ze dne 21. května 1921, čís. 39.156/1921-5, o které žalobce opírá nárok na vyplacení strážního přídavku, a které se vztahují výlučně na zvláštní služební poměry u pražské státní stráže bezpečnosti, nemá být vůbec použito na členy městské stráže bezpečnosti v Liberci. Použití bylo na služební a platové poměry městských zaměstnanců, tedy i na členy městské stráže bezpečnosti jen všeobecně platných, služební poměry státních zaměstnanců upravujících zákonů a nařízení (prováděcích nařízení). Tato zákonná úprava stala se však teprve zákonem ze dne 13. července 1922, čís. 230 sb. z. a n., o strážích bezpečnosti, který v § 3 zavedl pro členy strážní bezpečnosti bromě požitků, které jsou určeny všeobecnými předpisy pro zaměstnance dotyčné skupiny (kategorie), zvláštní strážní přídavek, jehož roční výše byla vyhrazena zvláštní úpravě nařízením a jenž jest započítatelný do pensijního základu. Tento zákon byl vyhlášen dne 21. srpna 1922 a vstoupil dnem svého vyhlášení v účinnost bez zpětného účinkování. Prováděcím nařízením v zákoně ohlášeným jest nařízení ze dne 5. října 1922, čís. 295 sb. z. a n., které v § 56 upravilo výši strážního přídavku pro uniformovanou stráž na 1800 Kč ročně a pro neuniformovanou stráž na 1440 Kč ročně. Tento zákon s prováděcím nařízením byl by tedy podle usnesení městského zastupitelstva ze dne 31. října 1919 nabyt platnosti i pro členy městské stráže bezpečnosti, kdyby mezi tím nebylo provedeno dne 30. září 1922 sestátnění liberecké městské policie. Pro dobu od 1. ledna 1920 do 30. září 1922, za kterou se žádá v žalobě strážní přídavek, není vůbec odůvodněn zákonný nárok na strážní přídavek pro státní stráž bezpečnosti a proto ani pro členy městské stráže bezpečnosti v Liberci, pročež k odůvodněnému odvolání byl napadený rozsudek změněn.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel odvozuje žalobní nárok z usnesení zastupitelstva žalované obce ze dne 31. října 1919 a vytýká napadenému rozsudku, že nesprávně posuzuje a vykládá doslov usnesení způsobem, přičítíc se úmyslu žalované obce, ježto prý nepřihlíží k celému obsahu, smyslu a účelu tohoto usnesení, nýbrž vytrhuje z něho jedinou větu — »že všech zákonů a nařízení, které byly, nebo ještě budou vydány pro státní zaměstnance a upravují jejich právní a služební poměry, použije se za stejných podmínek pro zaměstnance městské obce Liberce, aniž by zastupitelstvo o nich muselo činiti zvláštní usnesení« — a že prý ze slov »zákony a nařízení« mylně dovozuje, že nelze pro zaměstnance žalované obce použití hmotných výhod, jež byly státním zaměstnancům přiznány pouhými ministerskými výnosy, zejména výnosy ministerstva vnitra ze dne 6. března 1920, čís. 7084/20 a ze dne 21. května 1921, čís. 39.156/21.

členům sboru pražské státní stráže bezpečnosti. Než dovolacím vývodům nelze přisvědčiti, neboť napadený rozsudek nevytrhuje jednotlivé věty nebo slova z usnesení obecního zastupitelstva ze dne 31. října 1919, nýbrž nejprve usnesení v celém znění uvádí a pak teprve vykládá jeho smysl a účel a dospívá k závěru, že jen všeobecně platných zákonů a nařízení, upravujících služební poměry státních zaměstnanců, může být použito na zaměstnance žalované obce. Dovolání samo pokouší se využiti z usnesení pouze prvé věty, kterou byli městští zaměstnanci zásadně na roveň postaveni právně i služebně státním zaměstnancům, a dovozuje z ní nárok žalobců, pomíjejíc bližší provedení této zásady v následujícím doslovu usnesení, zejména že usnesení opírá zásadu o zákony a nařízení, upravující buď již nyní nebo budoucně požitky státních zaměstnanců. Dovolací soud souhlasí s právním názorem napadeného rozsudku. Nelze přehlédnouti, že v době, kdy zastupitelstvo žalované obce učinilo usnesení ze dne 31. října 1919, byly poměry státních zaměstnanců upraveny zákonem ze dne 7. října 1919, čís. 541 sb. z. a n., který právě vyvolal ono usnesení, neboť i ve služebních dekretech, o nichž bylo zjištěno, že měly všechny stejný obsah, se k tomuto zákonu přímo odkazuje. Mělo tedy obecní zastupitelstvo tento požitkový zákon státních zaměstnanců poznatelně na mysli při svém usnášení ze dne 31. října 1919, když i v dekretch vydaných obecní policejní stráží výslovně zdůrazněno, že na její služební poměry jest kromě předpisů zákona ze dne 25. ledna 1914, čís. 15 ř. z. použiti ve smyslu usnesení obecního zastupitelstva ze dne 31. října 1919 také zákona čís. 541/1919. Tímto zákonem však nebyly upraveny zvláštní přídavky státní stráž bezpečnosti, nýbrž v době usnesení zastupitelstva žalované obce ze dne 31. října 1919 byly ministerskou radou povolovány pouze pražské státní stráž bezpečnosti mimořádné přídavky a jen dočasně bez jakéhokoli závazku pro budoucnost, a byly tedy závislé jedině na vůli a na volném rozhodnutí ministerské rady, byvše původně poskytovány ve formě denního příplatku na stravné a teprve výnosem ministerstva vnitra ze dne 6. března 1920, čís. 7034 bylo místo nich zavedeno od 1. ledna 1920, t. zv. »paušalované stravné« pro stráž uniformovanou 150 Kč měsíčně a to zase jen prozatímně do konce roku 1920 a výnosem ministerské rady ze dne 29. ledna 1921, čís. 3744/21 byl obdobný přírůstek přiznán státní stráž bezpečnosti až na další opatření též pro rok 1921 s podmínkou, že náklad bude uhrazen úsporami v rozpočtu na rok 1921. Neměly tedy tyto přídavky ráz ustáleného služebního příjmu a nelze je proto vřaditi do rámce celkové úpravy služebních poměrů státních zaměstnanců, na něž by členové sboru státní stráže bezpečnosti byli měli buď zákonný nárok nebo jiný právní nárok. V čase usnesení obecního zastupitelstva ze dne 31. října 1919 byla státní stráž bezpečnosti toliko v Praze a teprve od druhé polovice roku 1920 byla postupně sestátnována i v jiných městech (srv. sb. z. a n. čís. 538, 646, 664 z roku 1920) a v Liberci vyhláškou ministerstva vnitra ze dne 26. září 1922, čís. 286 sb. z. a n. Přiznalo-li zastupitelstvo žalované obce usnesením ze dne 31. října 1919 obecním zaměstnancům paritu se státními zaměstnanci co do práv a požitků, jak

byly nebo budou upraveny vydanými zákony a nařízeními, a bylo-li v dekretech výslovně toto usnesení opřeno o zákon čís. 541/1919, upravující v této době poměry státních zaměstnanců i při státních podnicích činných (viz čl. X. zák.), jest z těchto jeho zcela jasných projevů poznatelná vůle zastupitelstva, by obecním zaměstnancům byly přiznány jen takové služební požitky a právní nároky, jaké vyplývají pro státní zaměstnance ze zákonů nebo vládních nařízení, úpravu jejich služebních poměrů soustavně provádějících, což zřejmě bylo v usnesení vyjádřeno právě slovy: »zákony a nařízení, které upravují jejich právní a služební poměry«, a netřeba se proto obíratí vývody a úvahami o významu slova »nařízení«. Dovolání nemá pro své tvrzení, že prý zastupitelstvu žalované obce musely při usnášení dne 31. října 1919 býti známy zvláštní denní příplatky na stravné, poskytované zcela mimořádně státní strážci bezpečnosti v Praze za zvláště obtížné její úkony — skutkového podkladu ve zjištěných nižších soudů. Ježto však přídatek takový nebyl přiznán státní policejní strážci zákonem čís. 541/1919, jehož právě v dekretch bylo použito jako základny pro požitkovou úpravu obecních zaměstnanců, právě jako usnesení obecního zastupitelstva ze dne 31. října 1919, čímž i toto stalo se součástí smlouvy, mohl by žalobce nárok na strážní přídatek opřít jen o zřetelně projevenou vůli samosprávné korporace, že zatímní přídatek, v platové úpravě pro zaměstnance nezahrnutý, byl mu obdobně žalovanou obcí zvláště přiznán, jako pražské strážci bezpečnosti, avšak takový důkaz se mu nezdařil a z doslovu dovolávaného usnesení žalované obce ze dne 31. října 1919 jeho žalobní nárok nikterak nevyplývá, jak bylo již doličeno. Ostatně nelze přehlédnouti, že se žalobce za služby u žalované obce takového přídavku vůbec ani nedomáhal, nýbrž teprve po převzetí do služeb státní strážce bezpečnosti, společnou žádostí ze dne 7. prosince 1922, která však byla městskou radou i obecním zastupitelstvem zamítnuta. Ani z výhrady v usnesení — že při nové úpravě platové u státních zaměstnanců, které by se nedalo použítí beze změny pro různost zařízení u obecních zaměstnanců, bude učiněno nové usnesení zastupitelstva — nemůže žalobce pro sebe nic těžiti, ježto doslov jeho svědčí proti bezpodmínečnému použití veškerých předpisů o požitcích státních zaměstnanců na obecní zaměstnance a vyhrazuje samosprávné korporaci samostatné rozhodování o takových otázkách, mezi něž dojísta patří i rozhodnutí o zvláštním mimořádném přídavku, který v době usnesení nebyl ani zákonem ani vládním nařízením upraven, nýbrž byl jen zatímně a jen na krátkou dobu vládou státní strážci bezpečnosti povolován výnosy ze dne 6. března 1920, čís. 7084/20 a ze dne 21. května 1921, čís. 39.186/21. Teprve zákonem ze dne 13. července 1922, čís. 230 sb. z. a n. a prováděcím nařízením ze dne 5. října 1922, čís. 295 sb. z. a n. (§ 56) byl zřízen t. zv. strážní přídatek jako trvalý do výslužného započítatelný služební požitek, když byly současně těmito předpisy upraveny též organizace a služební poměry úřednictva a mužstva sboru strážce bezpečnosti ustanovených u státních úřadů, na novém samostatném základě, ježto pro zvláštnost organizace a zvláštní povahu služebních výkonů těchto sborů nebylo lze na ně použití v celém

rozsahu předpisů služební pragmatiky ze dne 25. ledna 1914, čís. 15 ř. z. (srov. důvodovou zprávu k vládnímu návrhu zákona tisk 3723 z roku 1922 posl. sněm., zprávu sociál.-polit. výboru posl. sněm. tisk 3752/1922 a senátu tisk čís. 1442/1922). Nemůže proto žalobce odvozovati svůj nárok z dovolávaných výnosů, jsoucích jen prozatímním opatřením správních úřadů a vydaných jen ve prospěch státní stráže bezpečnosti příležitostně a dočasně vzhledem ke zvláštní obtížnosti služby státní stráže bezpečnosti, neprokázal-li, že takový mimořádný přídavek byl též jemu zvláště propůjčen zřetelně projevenou vůlí zastupitelstva žalované obce. Nárok žalobcův není odůvodněn ani, pokud jej opírá pro dobu od 21. srpna 1922 do 30. září 1922 o zákon ze dne 13. července 1922, čís. 230 sb. z. a n., jímž byl v § 3 sice zásadně přiznán členům sboru stráže bezpečnosti strážní přídavek, avšak jeho vymezení a určení roční výše i počátek účinnosti byly vyhrazeny teprve pozdějšímu prováděcímu nařízení, jak výslovně ustanovuje § 5 zák. čís. 230/1920.

Čís. 8175.

Ujednali-li společníci veřejné obchodní společnosti, že, kdyby odpadl jeden nebo několik společníků, má býti s ostatními pokračováno ve společnosti a že dědicové zesnulého společníka jsou po jistou dobu tichými společníky, zanikl ohledně zesnulého společníka uplynutím oné doby všeliký vztah mezi společností a jeho dědici, a nevyhledává se pak, by dědici spolupodepsali opověď výmazu zesnulého společníka ze společnosti.

(Rozh. ze dne 27. června 1928, R I 346/28.)

Veřejní společníci navrhli, by byl v obchodním rejstříku proveden výmaz zesnulého společníka Pavla L-a. Rejstříkový soud usnesením ze dne 18. listopadu 1927 výmaz povolil a doručil usnesení navrhovatelům. Pozůstalá vdova po Pavlu L-ovi učinila napotom návrh, by bylo usnesení ze dne 18. listopadu 1927 zrušeno pokud se týče změněno tak, by místo výmazu zemřelého společníka Pavla L-a bylo v obchodním rejstříku jen poznamenáno, že Pavel L. zemřel. Rejstříkový soud návrhu nevyhověl. Důvody: Podle usnesení ze dne 18. listopadu 1927, doručeného dne 15. prosince 1927 společníkům Vilému Sch-ovi a Viktoru V-ovi, kteří navrhli výmaz zemřelého společníka Pavla L-a, byl v obchodním rejstříku proveden výmaz zemřelého společníka Pavla L-a a navrhovatelé o tom vyrozuměni, takže nabyli již práv z tohoto usnesení. Vzhledem k tomu nelze podle § 9 druhý odstavec cí. pat. čís. 208/1854 ř. zák., by obchodní soud, jenž ono usnesení vydal a výmaz zemřelého společníka Pavla L-a nařídil, sám ono své usnesení změnil a aby tak sám rozhodl ani k rozkladu, za který pokládá podání Margarety L-ové ze dne 2. února 1928, označené jako »vysvětlení«, ani k rekursu, k jehož rozhodnutí se proto spisy předkládají rekursnímu soudu. Re -